

Algemene informatie IAATO over observeren van wilde dieren

Inleiding

De algemene informatie van de IAATO over het observeren van wilde dieren en de eraan verbonden richtlijnen bevatten richtsnoeren voor IAATO-touroperators voor het observeren van walvisachtigen, zeehonden en vogels in hun mariene omgeving. Deze richtlijnen dienen om de potentiële milieu-effecten op wilde dieren tot een minimum te beperken en bevatten suggesties om te voldoen aan bijlage II (Instandhouding van de flora en fauna van Antarctica) van het Protocol betreffende milieubescherming bij het Verdrag inzake Antarctica. Deze richtlijnen dienen niet ter vervanging van eventuele wetgeving in het vestigingsland, maar vormen een aanvullende gedragscode om potentiële verstoring van de mariene omgeving te helpen beperken. Sommige landen kunnen striktere richtlijnen of voorschriften hanteren, die mogelijk voorrang hebben boven de richtlijnen van de IAATO. Schending van nationale voorschriften is mogelijk strafbaar gesteld, op straffe van boetes, vrijheidsberoving of in het ernstigste geval confiscatie van het schip. IAATO-touroperators moeten zich ervan bewust zijn dat naleving van de IAATO-richtlijnen mogelijk onvoldoende is om schending van en sancties op grond van nationale wet- en regelgeving te voorkomen.

Naleving van de Internationale Bepalingen ter voorkoming van aanvaringen op zee heeft te allen tijde voorrang op deze richtlijnen.

De richtlijnen zijn bestemd voor gebruik door IAATO-leden die het volgende besturen:

Elke soort vaartuig, bijv. schepen, zeilboten, jachten, rubberboten, kleine boten, kajaks enz. (NB: het gebruik van jetski's, surfplanken en windsurfplanken is niet toegestaan in gebieden waarvan bekend is dat er zich wilde dieren bevinden)

Door de officieren, bemanning, expeditie medewerkers en bezoekers die bij observatietochten betrokken zijn bij de navigatie door gebieden met veel wilde dieren

Het doel van de richtlijnen is:

- Het minimaliseren van de verstoring van dieren.
- Het beschermen van walvisachtigen, zeehonden en zeevogels en tegelijkertijd te zorgen voor een hoogwaardige natuurbeleving door verantwoordelijke observatie. (Het welzijn van wilde dieren gaat veel passagiers nauw aan het hart en zij verwachten van touroperators strikte gedragsnormen.)
- Schadelijke effecten op populaties van wilde zeedieren voorkomen door ervoor te zorgen dat de normale dagelijkse en seizoensgebonden activiteitspatronen van de dieren niet worden verstoord, op de korte noch op de lange termijn. Een competente, voorzichtige besturing van boten voorkomt dat wilde dieren negatieve gevolgen ondervinden en leidt tot een betere natuurobservatie.

Mogelijke negatieve effecten van vaartuigen beperken

Mogelijke negatieve effecten van vaartuigbewegingen zijn fysiek letsel, beïnvloeding of verstoring van het normale gedrag, stress, lawaai onder water en mogelijk een groter risico om ten prooi te vallen aan roofdieren.

Voorts kunnen dieren worden blootgesteld aan een hogere mate van milieuverontreiniging, bijvoorbeeld door uit buitenboordmotoren lekkende olie en afgevoerd buiswater.

De aanbevolen richtlijnen helpen de mate van potentiële verstoring tot een minimum te beperken en zijn erop gericht om het volgende te voorkomen:

- Verjaging uit belangrijke voedselgebieden. Verstoring van zich voedende dieren.
- Verstoring van voortplantingsactiviteiten en ander belangrijk sociaal gedrag. Verleggen van trekroutes ter vermindering van interactie met mensen. Stress door interactie.
- Letsel.
- Grotere mortaliteit of kleinere voortplantings-/overlevingspercentages (met afname van de populatie tot gevolg).

Vliegtuig- en helikopterbewegingen

- Luchtvaartuigen (met inbegrip van helikopters) moeten zich houden aan de richtlijnen van resolutie 2 (2004) van het Verdrag inzake Antarctica, 'Guidelines for the Operation of Aircraft near Concentrations of Birds in Antarctica' (Richtlijnen voor het gebruik van luchtvaartuigen nabij concentraties van vogels in Antarctica).

Verstrikte en gestrande dieren

- Dieren die verstrikt zijn geraakt in vistuig e.d. moeten waar mogelijk worden geholpen. Zet in deze situaties uitsluitend ervaren medewerkers/bemanningsleden in en tref de nodige voorzorgsmaatregelen zoals beschermende kleding – met name de beet van een zeehond kan ziekte veroorzaken.
- Er moeten foto's worden genomen van de verstrikking. Stel een rapport op en stuur dit naar de IAATO.
- Als u niet in staat bent om te helpen, leg dan de gegevens vast, waaronder de geografische positie (uitgedrukt in de vorm van lengte- en breedtegraadcoördinaten), de diersoort en het type verstrikking.

Meld het voorval zo snel mogelijk, zodat de hulp kan worden ingeroepen van andere schepen met ervaren personeel aan boord.

- De gegevens van dode (drijvende) dieren en gestrande walvisachtigen moeten worden vastgelegd en aan de IAATO worden gemeld. Neem waar mogelijk foto's van de voor- en zijkant van de kop van het dier (ter identificatie van de diersoort). Zorg dat de foto's een voorwerp bevatten aan de hand waarvan de schaal kan worden bepaald (bijv. een liniaal of de roeispaan van een rubberboot). Als de staat van ontbinding van het dier dit toelaat, neem dan ook foto's van de staartvin en (indien aanwezig) de rugvin om identificatie van mogelijk bekende individuele dieren mogelijk te maken (d.w.z. met behulp van foto-identificatie).

Identificatie en gegevensverzameling

Het identificeren en in veel geval het vastleggen van diersoorten in het reislogboek hoort voor de meeste natuurliefhebbers aan boord tot hun missie. Logboeken, waarin deze gegevens worden vastgelegd samen met de lengte- en breedtegraad van de observatie, de geïdentificeerde diersoort en eventuele aanvullende informatie zoals identificatiefoto's, zijn van onschatbare waarde.

Informatie over projecten van amateurwetenschappers die deze gegevens verzamelen zijn te vinden via de website van de IAATO of door contact op te nemen met iaato@iaato.org